

วันทำงาน เวลาทำงานปกติ และเวลาพัก

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๙๕๔๘/๒๕๓๙

คุณสมบัติของสารเฟอร์พูริลและเฟอร์พูริลแอลกอฮอล์แม้ในอนุกรมปกติก็ระเหยเป็นไอได้ และเมื่อสัมผัสทางผิวหนังหรือเยื่อบุตาทำให้ผิวหนังหรือดวงตาได้รับอันตราย และหากเข้าสู่ร่างกายโดยทางหายใจหรือทางปากก็อาจเกิดอันตรายต่อร่างกายได้ทั้งเฉียบพลันหรือค่อยเป็นค่อยไปเป็นระยะเวลานานทั้งนี้ขึ้นอยู่กับปริมาณสารดังกล่าวเข้าสู่ร่างกายมากน้อยเพียงใด สารเฟอร์พูริลและเฟอร์พูริลแอลกอฮอล์จึงเป็นวัตถุเคมีที่เป็นอันตรายในตัวของมันเอง เมื่อสารเฟอร์พูริลและเฟอร์พูริลแอลกอฮอล์เป็นสารที่ระเหยได้ในอนุกรมปกติ บุคคลที่ทำงานผลิตสารดังกล่าวจึงอาจได้รับอันตรายตลอดเวลา โจทก์ทั้งสี่สืบสามเป็นลูกจ้างของจำเลยทำงานด้านการผลิตสารเฟอร์พูริลและเฟอร์พูริลแอลกอฮอล์งานของโจทก์ทั้งสี่สืบสามจึงเป็นงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือร่างกายตาม (๒) แห่งประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง กำหนดงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือร่างกายของลูกจ้าง ลงวันที่ ๑๖ เมษายน ๒๕๑๕ ทั้งนี้โดยไม่ต้องคำนึงว่าจำเลยจะมีระบบป้องกันอันตรายหรืออุบัติเหตุดีเพียงใด และลูกจ้างของจำเลยเคยได้รับอันตรายหรือไม่ งานดังกล่าวของจำเลยจึงตกอยู่ในบังคับประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ข้อ ๓ (๓) ที่จำเลยจะต้องจัดให้ลูกจ้างทำงานไม่เกินสัปดาห์ละ ๔๒ ชั่วโมง เมื่อปรากฏว่าจำเลยให้โจทก์ทั้งสี่สืบสามทำงานสัปดาห์ละ ๔๘ ชั่วโมง หรือเฉลี่ยวันละ ๘ ชั่วโมง โดยทำงาน ๖ วัน เวลาทำงานปกติคือ ๘ ถึง ๑๗ นาฬิกา พัก ๑๒ ถึง ๑๓ นาฬิกา โจทก์ทั้งสี่สืบสามจึงทำงานล่วงเวลารวันละ ๑ ชั่วโมง ซึ่งจำเลยต้องจ่ายค่าล่วงเวลาให้แก่โจทก์ทุกคนตามฟ้อง

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๘๔๑/๒๕๓๑

ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ข้อ ๖ และข้อ ๒ นายจ้างจะต้องให้ลูกจ้างมีเวลาพักในระหว่างการทำงานไม่น้อยกว่าวันละ ๑ ชั่วโมง โดยจะให้มีความพักเป็นหลายครั้งก็ได้ แต่เมื่อรวมเวลาพักแล้วจะต้องเป็นเวลาไม่น้อยกว่า ๑ ชั่วโมง และเวลาพักจะต้องเป็นระยะเวลาที่อยู่ในระหว่างการทำงานด้วย การที่นายจ้างให้ลูกจ้างทำงานระหว่างเวลา ๘.๐๐ นาฬิกา - ๑๖.๐๐ นาฬิกา และระหว่างเวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา ถึง ๒๔.๐๐ นาฬิกาโดยให้มีเวลาพักกะละครั้งชั่วโมง จึงเป็นการกำหนดเวลาพักที่ขัดต่อประกาศกระทรวงมหาดไทยดังกล่าว

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๐๖/๒๕๒๗

โจทก์เป็นพนักงานตัดกระดาษ ทำงานอยู่ในจุดตัดกระดาษ ใช้เวลาตัดกระดาษประมาณ ๕๐ นาที เสร็จแล้วหยุดพักรอกระดาษที่จะส่งมาใหม่เป็นเวลา ๒๐ นาที ทำสลับกันเช่นนี้จนกว่าจะออกกะทำงานกะละ ๘ ชั่วโมง ๑๕ นาทีกะหนึ่ง ๆ โจทก์จึงมีเวลาพัก ๒ ชั่วโมง ๒๐ นาที

เมื่อปรากฏว่าประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง การคุ้มครองแรงงาน ๙ ข้อ ๖ เพียงกำหนดให้นายจ้างจัดให้ลูกจ้างมีเวลาพักเท่านั้น มิได้บังคับว่าจะต้องกำหนดในลักษณะที่เป็นรูป

แบบอย่างใดไม่ แม้ระเบียบข้อบังคับว่าด้วยการทำงานของจำเลยจะระบุให้หัวหน้าแผนกเป็นผู้กำหนดเวลาพัก แต่กลับปรากฏว่าจำเลยเป็นผู้กำหนดก็หาทำให้เวลาดังกล่าวไม่ใช่เวลาพักไม่ที่โจทก์จะต้องขออนุญาตก่อนออกนอกโรงงานในช่วงระยะเวลา ๒๐ นาที ก็เพียงเพื่อให้รู้ว่าระยะเวลาดังกล่าวโจทก์อยู่ที่ใดเท่านั้น หลังจากได้รับอนุญาตแล้วโจทก์ย่อมใช้เวลาดังกล่าวได้อย่างอิสระ จึงถือได้ว่าจำเลยซึ่งเป็นนายจ้างจัดให้โจทก์มีเวลาพักโดยถูกต้องตามประกาศกระทรวงมหาดไทยเรื่อง การคุ้มครองแรงงานฯ ข้อ ๖ แล้ว

โจทก์ทำงานกะละ ๘ ชั่วโมง ๑๕ นาที กำหนดเวลาทำงานตามปกติย่อมหมายถึงเวลาทำงานอย่างแท้จริง ไม่นับเวลาพักเข้าเป็นเวลาทำงาน จึงต้องนำเวลาพัก ๒๐ นาที หักออกจากช่วงระยะเวลาที่โจทก์ทำงาน เวลาทำงานตามปกติของโจทก์จึงไม่เกินวันละ ๘ ชั่วโมง ถือไม่ได้ว่าโจทก์ทำงานล่วงเวลา